

ת"פ 18479/04/12 - מדינת ישראל נגד דוד טיבולי גידול ושיווק ירקות בע"מ

בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ת"פ 18479-04-12
10 מאי 2016

לפני: כב' השופט יוחנן כהן - אב"ד

המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד אייל נון

-

הנאשמים: 1. דוד טיבולי גידול ושיווק ירקות בע"מ, (חברות-513358531) 2. דוד
טיבולי, (ת.ז.-064680952)
ע"י ב"כ: עו"ד אלעד שרון

החלטה

1. לפני בית הדין בקשת הנאשמים להורות על זיכויים מהעבירות המיוחסות להם הואיל ולטענתם "אין להשיב לאשמה". כמו כן מבוקש על ידם לבטל את ההחלטה בדבר חיובם בהוצאות משפט לטובת אוצר המדינה.

2. לפני בית הדין תגובת המאשימה המתנגדת לבקשה.

3. בתמצית, טוענים הנאשמים כי בשלב זה של ההליך - לאחר שמיעת פרשת התביעה - עולה כי לא ניתן להרשיעם בהסתמך ועל בסיס הראיות הקיימות בתיק, זאת אף מבלי לשמוע את עדות הנאשמים עצמם. ועל כן לידם, יש לזכותם מאשמה כבר בשלב זה.

4. בעיקרי הדברים, טוענת המאשימה כי אין בסיס לטענת הנאשמים להורות על זיכויים. לגרסתה, נסיבות מקרה זה אינן בגדר החריג בו ניתן לקבוע בשלב זה כי זיכוי הנאשמים היא התוצאה האפשרית היחידה מבחינת חומר הראיות. המאשימה סבורה כי היא הקימה מערכת ראיות ראשונית ובסיסית כנדרש ועל כן אין מקום לקבל את טענת הנאשמים שאין להשיב לאשמה.

5. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובה לה ולאחר ששקלתי את טענות הצדדים ובהתאם לחוק ולפסיקה, שוכנעתי כי אין להיעתר לבקשה ש"אין להשיב לאשמה", מהנימוקים שיפורטו להלן.

עמוד 1

6. סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לנאשם, בתום פרשת התביעה, לטעון כי הוא אינו חייב להשיב לאשמה הואיל והמאשימה לא הוכיחה לכאורה את האשמה בעבירה המיוחסת לו. להלן לשון החוק:

"נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה."

7. על משמעות הכלל "אין להשיב לאשמה" עמד פרופ' יעקב קדמי בספרו "סדר הדין בפלילים" (חלק שני) - הליכים שלאחר כתב אישום - הדין בראי הפסיקה, תשס"ט-2009, עמ' 1446, כדלקמן:

"המשמעות המעשית של "היעדר הוכחה לכאורה" בהקשר זה היא: כי אין בראיות שהוגשו לבית-המשפט מטעם התביעה כדי לבסס הרשעה "אפילו יינתן בהן מלוא האמון, ויוענק להן מלוא המשקל הראייתי". במצב כזה, אין הצדקה לדרוש מן הנאשם להתגונן; שהרי אין לו בפני "מה" להתגונן, וראוי לזכותו.נ" (דגש במקור).

8. מכאן כי יש צורך להוכיח קיומן של ראיות לכאורה לביסוס הרשעה וככל שאין ראיות כאמור, יש לקבל הטענה שאין להשיב לאשמה מטעם נאשמים.

9. על פי ההלכה הפסוקה בית המשפט - ובכלל זה בית הדין לעבודה - לא ייעתר לטענת "אין להשיב לאשמה" מקום בו הובאו בפניו ראיות ראשוניות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודות העבירה בכתב האישום. זאת כפי שנקבע בבית המשפט העליון בע"פ 732/76 מדינת ישראל נ' רפאל כחלון, לב (1) 170 (21.11.1977), כדלקמן:

"בית-המשפט לא יטה אוזן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום. ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא כדברי בית-המשפט העליון ב-ע"פ 28/49 הנ"ל, ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשוניות, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם."

לענין משקלן של הראיות ובחינת אמינותן מן הראוי להוסיף, למען שלמות התמונה, כי ייתכנו נסיבות קיצוניות שבהן תעלה שאלה זו כבר בשלב הדיוני האמור: כך נקבע בשעתו, באנגליה, בגדר כלל של פרקטיקה (Practice Note), כי את הטענה אשר לפיה אין להשיב לאשמה ניתן להעלות, בעיקר, בהתקיים אחד משניים אלה:
א. כאשר לא הובאה עדות כלשהי כדי להוכיח יסוד חיוני ומרכזי של האשמה, או
ב. כאשר הסתבר בעליל, על פניו, כי כל הראיות שהובאו על-ידי התביעה הן כה בלתי

אמינות עד כי אף ערכאה שיפוטית בת-דעת לא היתה מסתמכת עליהן ((1962) 1 All E.R. 448). אך מובן הוא כי נסיבות מן הסוג השני, שבהן ייזקק בית-המשפט בשלב של תום פרשת-התביעה לענין האמינות, הן חריגות ומכאן גם שההזדמנויות אשר בהן ייעשה יישום מעשי של כלל הפרקטיקה הזו, יהיו נדירות. אין לדקדק בשלב דיוני זה כחוט השערה ולערוך בדיקה מסועפת כדי להסיק אם אכן הוכח לכאורה כל פרט שולי וכל יסוד מישני מאלה שהוזכרו באישום. די בכך שיהיו ראיות לכאורה לגבי היסודות המרכזיים של האישום (ראה ע"פ 48/42, [5], הנ"ל). "

10. נוכח הפסיקה האמורה, בחינת הראיות שהוצגו בענייננו עד כה בהליך מלמדת כי הראיות הינן בגדר ראיות בסיסיות כאמור בפסיקה, בהקשר של הטענה כי אין להשיב לאשמה, ומבלי לקבוע מסמרות בשלב זה לגבי כל התיק.

11. כך, הנאשמים טוענים כי מתעודות עובד הציבור שהוגשו על ידי המאשימה ניתן לראות כי אשרות העבודה של העובדים נשוא כתב האישום אשר נמצאו במשק החקלאי במושב תלמי אליהו (להלן: "המושב"), הן על שם מר יהושע אלגזר (להלן: "מר יהושע") מאותו המושב ושאינו נאשם בהליך זה. עוד סבורים הנאשמים כי קיימות הנחיות לפיהן ניתן לנייד עובדים בין חקלאים שונים באותו המושב.

12. משכך גורסים הנאשמים כי בעובדה שבחלקה של הנאשמים נמצאו העובדים של מר יהושע, אין כדי לגבש את יסודות העבירות הנטענות כלפיהם בכתב האישום.

13. גרסת הנאשמים אינה מבוססת. ראשית - עיון בתעודות עובד הציבור ביחס לרשימת העובדים נשוא כתב האישום מעלה כי שלושה עובדים בלבד מתוך הארבעה רשומים על שמו של מר יהושע. עובד מספר 3 המצוי ברשימה רשום על שם אדם אחר הקרוי מר מדמון יצחק. הנה כי כן, טענת הנאשמים אינה מדויקת לעניין זה ולמעשה אף אם קיימת מערכת יחסים כלשהי עם מר יהושע, הרי די בקיומו של עובד אחד אשר נמצא בשטחי הנאשמים ללא אישור עבודה של הנאשמים או מר יהושע, בכדי להקים את הגשת כתב האישום.

14. די אף בכך בלבד כדי לקבוע כי קיימת ראיה לכאורה לעבירה הנטענת (העסקה שלא כדין) בכתב האישום לעניין הטענה כי אין להשיב לאשמה. יפים לעניין זה הדברים שהובאו בספרו של פרופ' יעקב קדמי בספרו "סדר הדין בפלילים" (חלק שני) - הליכים שלאחר כתב אישום - הדין בראי הפסיקה, תשס"ט-2009, עמ' 1449, כדלקמן:

"הטענה [אין להשיב לאשמה]...מתייחסת עקרונית לכל עבירה שניתן להרשיע בה בשל האירוע נשוא האישום. כאשר אין ראיות מספיקות להרשעה לא רק בעבירה הנקובה בכתב האישום, אלא גם בעבירות פחותות ממנה. על כן, כל עוד יש ראיה לכאורה לעבירה אחרת, הנעוצה בפרשנות נשוא האישום, עקרונית די בטענה להידחות. וזאת בין אגב תיקון כתב האישום...ובין ללא תיקון כתב האישום..."

15. מכאן אנו למדים כי די בכך שיש ראייה לכאורה לעבירה אחרת בשל האירוע נשוא כתב האישום, בכדי לדחות את הטענה "אין להשיב לאשמה". אם כך הוא, קל וחומר כאשר מדובר בראייה לכאורה בנוגע לעבירה הנקובה במפורש בכתב האישום בגין אותו האירוע. וכך הם פני הדברים בעניינו. קרי: קיימת ראייה לכאורה בקשר עם העבירה הנטענת בכתב האישום ביחס לעובד אחד ודי בכך בכדי לדחות את הטענה כי אין להשיב לאשמה (אף אם קיים ספק לגבי שלושת העובדים האחרים).

16. יתרה מזאת, גרסו הנאשמים כי משקיימות לדידם הנחיות המתירות ניוד עובדים בין חקלאים שונים באותו המושב, הרי שאין כלל מקום לכתב האישום וזה מתייתר, שכן לגרסתם העובדים עבדו והועסקו באותו המושב על ידי מר יהושע וגם על ידם כאשר למר יהושע היה היתר להעסקתם.

17. גם טענה זו של הנאשמים אין לקבל לפחות בשלב זה. להבדיל ובמובחן מפסק הדין אותו צירפו הנאשמים לבקשתם (ת"פ 248/08, מדינת ישראל נ' מזרחי יוסף ואח') לביסוס טענתם, לא הוכח בפנינו כי אכן קיימת מערכת יחסים של שותפות כלשהי בין הנאשמים לבין מר יהושע - וזו שאלה השנויה במחלוקת וראויה להתברר במסגרת ההליך. כך גם לא הובאו בפני בית הדין ההנחיות להן טוענים הנאשמים ביחס לתקופה הרלוונטית לכתב האישום. על כן ובמובחן מפסק הדין אותו הציגו הנאשמים אין בעניינו ביסוס העובדות בגרסת הנאשמים ועל כן לא ניתן לקבלה בשלב זה.

18. הנה כי כן, לאור כל האמור, הרי שיש צורך להמשיך את ההליך ולברר את כתב האישום הנטען ולשמוע את פרשת ההגנה. ומשכך דין טענת הנאשמים כי אין להשיב לאשמה, להידחות.

19. באשר לבקשת הנאשמים לביטול ההחלטה בדבר חיובם בהוצאות לטובת אוצר המדינה - יוער ויושם לב כי ניתנה משכבר החלטה בבקשה זו בתאריך 24.12.15 לפיה בוטלו ההוצאות שנפסקו כנגד הנאשמים לאוצר המדינה.

20. כל צד יישא בהוצאותיו בקשר עם בקשה זו.

21. ההליך ייקבע להמשיך הוכחות. המזכירות תקבע מועד דיון בהתאם ליומן בית הדין.

ניתנה היום, ב' אייר תשע"ו, (10 מאי 2016), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.